बोधकथा

अनुक्रमणिका

(काही वैशिष्ट्यपूर्ण सूत्रे (मुद्दे.) '*' या चिन्हाने दर्शवले आहेत.)

- मनोगत ९
१. सदाचाराचे (धर्माचरणाचे) महत्त्व १०
२. आचरण कसे असावे ? ११
३. सकारात्मक दृष्टीकोन कसा असावा ? १२
४. अहंकार नसावा ! १३
  * महाबली हनुमानाने केले भिमाचे गर्वहरण ! १४
  * देवाच्या द्वारी याचक होऊनच जावेलागते! १५
५. खरा पश्चात्ताप १६
६. संघटितपणाचेमहत्त्व १६
७. मनुष्याची कर्तव्ये १७
  ७ अ. आर्थिक ७ आ. राजनैतिक १७
८. देवाचे अस्तित्व सर्वत्र असणे! १९
९. साधना (मूर्तीपूजा, नामजप, सत्संगाचा परिणाम, त्याग,
अनुसंधान आणि भाव-भक्तीचेमहत्त्व) २०
१०. आपले आदर्श २७
  १० अ. देवता (श्रीराम, श्रीकृष्ण) २७
  १० आ. गुरु ३०
    * गुरूंचेमहत्त्व * गुरूंचे कार्य * गुरुभक्ती ३०
  १० इ. शिष्य ३५
११. महान हिंदु संस्कृतीचे रक्षण करा ! ३९
  ११ अ. आश्रयाला आलेल्या कबुतराला वाचवण्यासाठी स्वतःचे
  प्राण अर्पण करण्यास सिद्ध झालेला शिबी राजा ! ३९
  ११ आ. भारतीय वेशभूषेविषयी अभिमान बाळगा ! ४०
१२. राष्ट्राप्रतीचे कर्तव्य करणाऱ्यांना कधीच विसरू नका ! ४०
  १२ अ. बालक्रांतीकारक (सुशील सेन, काशीनाथ पागधरे, दत्तूरंगारी) ४०
  १२ आ. क्रांतीकारक ४३
  १२ इ. राष्ट्रपुरुष ४३
    १२ इ १. खर देशप्रेमी अन् स्वाभिमानी महाराणा प्रताप ! ४३
    १२ इ २. क्रांतीकारकांचे वकीलपत्र विनाशुल्क घेणारे

देशबंधू चित्तरंजन दास ! ४४
१२ इ ३. देशाभिमानाशी तडजोड न करणारे लो. टिळक ! ४५
१२ इ ४. मायभूमीच्या रक्षणासाठी सागरालाही कवेत घेऊ पहाणाऱ्या स्वा. सावरकरांची जगप्रसिद्ध उडी ! ४५
१२ इ ५. देशासाठी शपथपूर्वक प्राणाचे बलीदान करणारे नेताजी सुभाषचंद्र बोस ! ४६
१३. मुलांनो, धर्माभिमानी बना अन् धर्मरक्षण करा ! ४७
१३ अ. धर्मासाठी भिंतीत चिणून मरण पत्करलेले जोरावरसिंह आणि फतेहसिंह ! ४७
१३ आ. देवतांच्या मूर्तींच्या विटंबनेविषयी चीड असणारे स्वामी विवेकानंद ! ४८
१३ इ. मुलांनो, जाज्ज्वल्य धर्माभिमान स्वतःमध्येबाणवा ! ४८
१४. मुलांनो, तिदिन साधना करा ! ४९

मनोगत

मुलांनो, तुम्ही खेळांची मासिके आणि जादूचा घोडा, उडती परी यांसारख्या गोष्टी वाचता, तसेच ‘टी.व्ही.’वर ‘कार्टुन’ पहाता. यांमुळे तुमचे मनोरंजन होते; पण तुमच्यावर सुसंस्कार होत नाहीत ! सुसंस्कार होणे महत्त्वाचे आहे; कारण त्यांच्यामुळे जीवन आदर्श बनते. या ग्रंथातील कथा तुमचे मनोरंजनच करणार नाहीत, तर त्यांतून तुम्हाला सुसंस्कारित जीवन कसे जगावे, हे कळेल; कारण तुम्हाला सदाचार, साधना, धर्मप्रेम, संस्कृतीप्रेम, राष्ट्रभक्ती आदींविषयी उत्तम बोध मिळेल.

मुलांनो, कथांमधील बोध प्रतिदिनच्या जीवनात आचरणात आणायचाही प्रयत्न करायला हवा. क्रांतीकारकांनी देशाच्या स्वातंत्र्यासाठी बलिदान केल्याची कथा वाचल्यावर तुमचेही राष्ट्रप्रेम वाढून तुम्ही देशहितासाठी कृती केली पाहिजे, उदा. राष्ट्रध्वजाचा होणारा अवमान रोखला पाहिजे. जोरावरसिंह आणि फतेहसिंह या बालकांनी मरण पत्करले; पण धर्मांतर केले नाही. ही कथा वाचून तुमचाही धर्माभिमान वाढला पाहिजे. तुम्ही प्रतिदिन धर्माचरण केले पाहिजे आणि देवतांच्या होणाऱ्या विडंबनाला विरोध केला पाहिजे.

बालमित्रांनो, हा ग्रंथ वाचून पूर्ण झाल्यावर पुढे प्रत्येक रविवारी किंवा दिवाळीच्या आणि मे महिन्याच्या सुट्ट्यांत यांतील कथा पुन्हा वाचा आणि त्यांवर मनन–चिंतन करा. सुसंस्कारित जीवन कसे जगावे, हे अधिक कळण्यासाठी सनातनच्या ‘संस्कारवर्गा’त जा, तसेच सनातनची ‘बालसंस्कार’ ही ग्रंथमालिकाही अवश्य वाचा.

‘ग्रंथातील कथांतून बोध घेऊन सर्व विद्यार्थी राष्ट्रभक्त आणि धर्मप्रेमी बनोत’, ही श्री गुरुचरणी प्रार्थना ! – संकलक